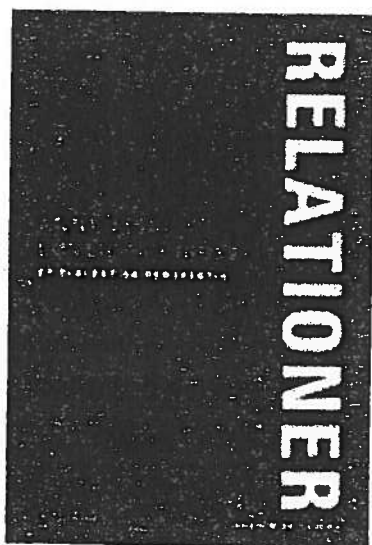

FRA DET INDIVIDUELLE TIL DET RELATIONELLE

Anne-Lise Løvlie Schibbye: *Relationer, et dialektisk perspektiv – Terapeutisk arbejde med individ, par og familie.* Akademisk Forlag. 452 sider, 399 kr.

Anne-Lise Løvlie Schibbye er psykolog med ph.d fra USA. Hun har gennem 30 år på Psykologisk Institut på Universitetet i Oslo kombineret sin forskning og undervisning med klinisk praksis. Hun har skrevet en række artikler og fagbøger og har gennem sit virke skabt inspiration både inden for og uden for egne faggrænser.

Bogen handler om grundvilkårene for relationer og interpersonelle forhold og forsøger at opbygge en relationsforståelse, som på dialektisk vis bidrager til forståelsen af selvet. Teksten spænder fra relationsforståelse på et metaplan til psykologiske teorier om udvikling (og fejludvikling) og om udvikling (forandring) i psykoterapi. Forfatteren belyser den relationelle tænkemåde ved at beskrive, hvordan de relationer, vi indgår i, har afgørende indflydelse på det, der sker mellem forældre og børn, når den nye familie dannes, på vores partnervalg og på det, der sker i mødet mellem klient og terapeut.

Bogen er inddelt i tre dele. Del I: Metateoretisk perspektiv, del II: Psykologisk teori samt del III: Psykoterapeutisk praksis.

Del I indeholder en argumentation for betydningen af metateori, men handler fortrinsvis om eksistentialismens bidrag og især om, hvad dialektikken kan lære os om relationer

Del II beskæftiger sig med psykologisk teori. Forfatteren tager udgangspunkt i de relevante observationer og begreber fra spædbarnsforskningen – primært Stern og Fonagy. Denne del indeholder også overvejelser omkring den vigtige balance mellem tilknytning og selvafrænsning i relationer, og hvorledes disse danner et overordnet perspektiv på det relationelle tilpasningsarbejde, ubevidste processer og forsvarsmekanismer. Der er en beskrivelse af, hvorledes relationelle forstyrrelser opstår og skaber den smerte og sårbarhed, der fører til behandling.

Endnu en drejning af relationsopfattelsen drøftes omkring sammenhængen mellem relationsudvikling (udvikling af selvet-i-relation) og partnervalg/partnersamspil og derefter en nærmere beskrivelse af, hvad der sker med partneres selv-i-relation og deres samspil i overgangen til at blive forældre.

Del III består af seks kapitler om psykoterapi. Om anerkendelse som et vigtigt, vanskeligt og overordnet begreb i den dialektiske opfattelse, som ligger som en slags ramme omkring forholdet, men er samtidig det, der skal præge terapeutens holdning. Forfatteren beskriver det på følgende måde: Anerkendelse bør ligge i selve den luft, vi ånder i terapiforholdet. Endelig beskriver hun begreberne overføring/modoverføring, som vi møder dem i terapien. Klienten udlever sin relationelle stil sammen med os og udfordrer vores selvafrænsning på forskellige måder.

Anne-Lise Løvlie Schibbye har ofte følt en splittelse mellem psykologisk forskning og teori på den ene side og praksis på den anden. Denne bog beskriver en forståelse af relationer baseret på dialektik, eksistentialisme og psykodynamisk teori. Meget væsentlige temaer, som bliver grundigt bearbejdet i bogen, omhandler intersubjektivitet, tilknytning, selvafrænsning og selvrefleksivitet.

Forfatteren er meget inspireret af, hvordan hele spædbarnsforskningen bekræfter hendes tænkning og understøtter den relationelle tænkning bag terapi.

Hun betragter terapi som en relationel, dialogisk proces med det formål at ændre eller modificere de følelser, adfærdsmønstre, holdninger og tankesæt, der hindrer klienten i at kunne blive selvstændig, udnytte egne ressourcer, være kreativ samt have adgang til og udvikle sit indre liv, både sin tanke- og følelsesverden. Det indbefatter større selvværd, større evne til nærhed og evne til at give og modtage fra andre. For at muliggøre en sådan ændring er hun overbevist om, at det ikke drejer sig om specifikke teknikker, men om den RELATION terapeut og klient sammen er i stand til at skabe – evnen til at skabe en særlig konstruktiv mellemmenneskelig relation.

Bogen henvender sig til alle, der er fagligt engageret i arbejdet med relationer, og som ønsker at videreudvikle deres teoretiske grundlag. Bogen er omfattende, og som forfatteren selv fremhæver, er teksten ofte kompleks. De teoretiske tekster er afbrudt af korte beskrivelser af terapiforløb for at skabe "luft" til læsningen.

Det er med meget stor begejstring, jeg har læst denne bog, som på fornem og inspirerende vis beskriver udviklingen fra det individuelle til det relationelle paradigme. Det er lykkedes Anne-Lise Løvlie Schibbye at præsentere de relationelle temaer så læseren kan fastholde engagementet og relatere læsningen til ens egen referensramme og til ens egen praksis.

Kirsten Seidenfaden, psykoterapeut MPF, cand. psych.
Det Danske Imago Institut, Center for Relationsterapi